

የኃይማኖቶች መቻቻል ለአሸባሪዎች መቅሰፍት

ይልቃል ፍርድ 02-12-18

የዓለም የሐይማኖታዊ ሕብረት ተጠሪዎችና ተወካዮች በሀገራችን ተገኝተው ውይይት አድርገዋል። ዛሬ አለማችን በተለይም ከሀይማኖት ጋር በተያያዘ የከፋ ችግር ውስጥ ትገኛለች። አለም የሐይማኖት እኩልነትን በማክበር ተቻችላና ተከባብራ መቀጠል እስካልቻለች አደጋው ድረስ ለአለም ሰላም የከፋ ነው ሚሆነው። ይህንን ችግር ለመቅረፍ የሚቻለው በኃይማኖቶች መካከል ከመቸውም ግዜ በላይ መቻቻል፣ መከባበርና መደማመጥን ማስፈን ሲቻል ብቻ ነው።

ኢትዮጵያ የበርካታ ኃይማኖቶች፣ ባሕሎች፣ ቋንቋዎችና እምነቶች ሀገር ናት። ለዘመናት በዘለቀው በዚህ አብሮነት ውስጥ ጠንክሮና ጎልቶ የወጣ ሰፊ መቻቻል ያለባት፣ ሕዝቡ እንደ የእምነቱ ተከባብሮና ተቻችሎ፣ የአንዱን ባሕልና እምነት ሌላው አክብሮ፣ በክፉውም በደጉም ሳይለያይ የኖረባትና ዛሬም ከመቸውም ጊዜ በላይ የበለጠ ተከባብሮ የሚኖሩባት ሀገር ነች።

በአንድ ሀገር ውጥ ያሉና የሚኖሩ የተለያዩ ኃይማኖቶች በመከባበር ተቻችለው ሲኖሩ ለሀገራቸው ሰላምና ደህንነት የሚያበረክቱት አስተዋፅኦ የጎላ ነው። ሰዎችን በአዲስ አበባ በተካሄደውና በኃይማኖት ጉዳይ ላይ በመከረው ጉባኤ ላይ ኢትዮጵያ በመቻቻል ተምሳሌትነት ተወስታለች። በሀይማኖቶች መካከል ያለ የመከባበር ሳምንትን ምክንያት በማድረግ ከመላው አለም ለተገኙ የተለያዩ ኃይማኖት መሪዎች በመክፈቻ ስነስርዓቱ ላይ ባደረጉት ንግግር ኢትዮጵያ የኃይማኖት መቻቻል የሰፈነባት ምድር መሆኗን፣ የኃይማኖት መሪዎች በኃይማኖቶች መካከል ውይይቶችና ንግግሮችን በማድረግ ሰላምና መቻቻል እንዲጎለብት መስራት እንዳለባቸው ፕሬዚደንት ሙላቱ ተሾመ በጉባኤው መክፈቻ ንግግራቸው የገለጹ ሲሆን ሀገራችን ኢትዮጵያ ሕብረ ብሔራዊ ሀገር እንደመሆን መጠን ለረዥም ዘመናት የምትታወቀው በተለያዩ ኃይማኖቶች መካከል ሰፍኖ በኖረው መቻቻልና ሰላም መሆኑን፣ በሰላምና በመቻቻል ሁሉም በጋራ ተባብረውና ተፈቃቅደው የሚኖሩባት ምድር መሆንን አስረድተዋል።

ይህ ረዥም ዘመናትን ያስቆጠረ ማንነት ዛሬም ይበልጥ ተጠናክሮና ዳብሮ ቀጥሎአል። ፕሬዚደንት ሙላቱ ተሾመ ከመላው አለም ስብሰባውን ለመሳተፍ ለተገኙት የሀይማኖት መሪዎች ያስተላለፉት

መልእክት ሀይማኖታዊ አክራሪነት፣ ጽንፈኝነት፣ አሸባሪነት . . . በሰፈነበት በዚህ ዘመን ሁሉም የሀይማኖት መሪዎች ሊወጡት የሚገባውን የጋራ ግዴታ ያመላካቸው ነው። የሀይማኖት መሪዎች በበኩላቸው የሀይማኖት ተቋማትና መሪዎች በየራሳቸው ሕብረተሰብና በሀገራቸው ውስጥ ሰላምን ለማስፈን የመጨረሻውን ጥረት ማድረግ እንደሚገባቸው ገልጸዋል። በሁሉም የሐይማኖት ሕጎች ውስጥ ተጽፎ የሚገኘው ወርቃማ ሕግ የሰውን ልጅ ማክበር የተገባ መሆኑ የተገለጸበት ነው።

ይህንን አክብሮና ጠብቆ መስራት የኃይማኖት አባቶች ሁሉ ግዴታና ቀዳሚ ስራ መሆን ይገባዋል። በሀይማኖቶች መካከል መቻቻልና መደማመጥ እንዲሰፍን መስራት ለሕብረተሰቡ ሰላምና ደህንነት ወሳኝ ነው። በአክራሪና አሸባሪዎች የሚደርሱትን የክፉ አደጋዎች ለመቀነስ በሂደትም ለመግታት ያስችላል።

በአለማችን ገና የሚገኘው ሀይማኖታዊ አክራሪነት፣ ጽንፈኝነትና አሸባሪነት ሀገራትን ለከፋ ዘግናኝ እልቂትና አደጋ እየዳረጋቸው ይገኛል። በጎረቤታችን ሶማሊያ እለት በእለት የሚታየው የአልቃይዳ እስላማዊ አክራሪና አሸባሪ ድርጊት በንጹሀን ዜጎች ላይ የሚፈጸመው ግድያ መነሻው ሀይማኖታዊ አክራሪነት ሲሆን ሌሎች የሌሎች ሰዎችን ሀይማኖታዊ መብትና የእምነት ነጻነት ካለመቀበል፤ ካለማክበራቸውም የሚመነጭ ነው።

አክራሪነትና አሸባሪነት ጸረ ስልጣኔ፣ ጸረ ሰብአዊ መብትና ጸረ ዲሞክራሲም ተገባረ ነው። እኔ ከሚለው በግለኝነትት ከታጠረው ሀይማኖታዊ አስተሳሰቡ ውጪ የሌሎችን የእምነትና የአስተሳሰብ ነጻነት የማይቀበል፤ መኖራቸውንም የማይፈቅድ፤ ጭርሱንም በጠመንጃና በኃይል መጥፋት አለባቸው ብሎ የሚያምን አስተሳሰብና ድርጊት ነው።

አክራሪ ጀሀዲስቶች በመላው አለም ያደረሱትና እያደረሱት ያለው ከባድ ፈተና፣ መከራና እልቂትም ከዚህ ጋር የተያያዘ ነው። አልቃይዳ፣ አይሲስ፣ አልሻባብ እና ሌሎችም ስመ ብዙ አክራሪና አሸባሪ ድርጅቶች የሰው ልጅ የመሰለውን፣ የፈቀደውን ኃይማኖታዊ እምነት መከተል መብቱ መሆኑን አጥብቀው የሚጸረሩ ናቸው። እኛን ያልተከተለ፣ ከእኛ ውጭ የሆነ መናፍቅ ነው፤ መጥፋት አለበት በማለት ሰውን ያህል ፍጡር የሚገድሉ፤ የሚያስቃዩ ናቸው።

አክራሪና አሸባሪ የሀይማኖት መሪዎችና ተከታዮቻቸው የእነሱ ተከታይ ያልሆነውን ሰው ዘግናኝ በሆነ ሁኔታ ኢሰብአዊ ድርጊት ይፈጽሙበታል፤ ይገርፋሉ፤ ይደበድባሉ፤ በባርነት አግዘው ይሸጣሉ፤ ሴቶቹንም የወሲብ መጠቀሚያ ያደርጋሉ። በናጅሪያ ቦኮሀራም የሚፈጽመውም ይህንኑ ነው። አለምን

እየናጣት አውሮፓንም እያስጨነቃት የሚገኘው ኃይማኖታዊ አክራሪነት መነሻ ምንጩ የሌሎችን ኃይማኖታዊ መብትና እምነት አለማክበርና አለመቀበል ነው።

ጭርሱንም የእኛን እምነት ያልተከተለ ከእኛ ያልሆነ ሁሉ መጥፋት አለበት የሚል እምነት ይዘው ነው በመንቀሳቀስ ላይ የሚገኙት። የተቃወሙቸውን ሁሉ ከማጥፋት ወደኋላ አይሉም። በአለማችን በተጨማሪም ያየነውና የእለት ተእለት እውነት የሚመስክረው ይህንኑ ነው። ለዚህ ነው በመላው አለም ሰፊና የተለያዩ ኃይማኖቶች የመኖራቸውን ያህል የእያንዳንዱ ኃይማኖት መሪና ኃላፊ በያለበት ሕብረተሰብ ውስጥ ሰፊ የአመለካከትና የአስተሳሰብ ለውጥ ለማምጣት የተቻለውን ሁሉ ጥረት ማድረግ ያለበት።

የኃይማኖቶች እኩልነት፣ መቻቻል፣ ተከባብሮ መኖር ብቻ ነው በአለም ላይ ሰላምን ሊያሰፍን የሚችለው። የእምነት ነጻነት በተባበሩት መንግስታት ድርጅት የሰብአዊ መብት ድንጋጌ ቻርተር ላይ የተቀመጠ እንደመሆኑ መጠን ሀገራት ይህንኑ መሰረታዊ ሰብአዊ መብት የማስከበርና የማረጋገጥ የተናጠልና የወል ኃላፊነትና ግዴታም አለባቸው። ሰዎች በሚከተሉት ኃይማኖታዊ እምነት የተነሳ የጥቃት ሰለባ መሆን የለባቸውም። በነጻነት እምነታቸውንና ኃይማኖታቸውን የመከተልና የማራመድ መብታቸው በሕግ የተረጋገጠ ነው።

አክራሪና አሸባሪ ኃይማኖተኞች ይህንን እውነት አይቀበሉም። እነሱ የሚያምኑት በመሳሪያ አፈመዝ አስገድዶ በማሳመን ወይንም በመግደል ነው። ዛሬ በተለይ ክስተቱ በየእለቱ የሚታይ ነው። አፍሪካ የዚህ ግዙፍ ችግር ሰለባ ሆናለች። ያለው ብቸኛ መፍትሄ ኃይማኖታዊ መቻቻልና መከባባር እንዲሰፍን ያለማቋረጥ መስራት፤ አክራሪና ጽንፈኛ አመለካከቶችን መዋጋት፤ ሕብረተሰቡ የመቻቻል ባሕልን እንዲያሳድግ ያለማቋረጥ ማስተማር ብቻ ነው። ለዚህም በየደረጃው ያሉ መሪዎች፣ የስራ ኃላፊዎች፣ ምሁራን፣ ተደማጭ ሰዎች፣ በኪነጥበቡ ዘርፍ የተሰማሩ፣ ጋዜጠኞች፣ የኃይማኖት መሪዎች ሁሉም በየመስኩ ሰፊ ትግልና ርብርብ በማድረግ ጽንፈኝነትንና አሸባሪነትን ማጋለጥና ኃይማኖታዊ እኩልነት እንዲሰፍን መስራት ይጠበቅባቸዋል።

በርግጥ ይህ ግዴታና ኃላፊነት ለሀይማኖት መሪዎች ብቻ የሚተው አይደለም። በአክራሪነትና አሸባሪነት ላይ ሰፊ ጥናትና ምርምር ያደረጉ የዘርፉ ምሁራን ችግሩን መንቀል የሚቻለው በጠመንጃ ትግል ሳይሆን ሰፊ የሆነ የስነልቦና ስራ በሕብረተሰቡ ውስጥ በመስራትና በማስተማር ነው ውጤት ማስመዝገብ የሚቻለው

ብለው ያምናሉ። አክራሪነትና አሸባሪነት በመጀመሪያ ተንሰራፍቶና ተደላድሎ የሚኖረው ለዚህ ሲሉ በስፋት በሕብረተሰቡ ውስጥ በሚሰሩት የፕሮፓጋንዳና የቅስቀሳ ስራ በሰዎች ሕሊና ውስጥ በሚፈጥሩት ስእል ነው።

በመጀመሪያ ደረጃ ያን አስፈሪ ስእል በሰዎች ሕሊና ውስጥ በማሕበራዊ ድረገጾች (በፌስቡክና በመሳሰሉት) በብዛት እንዲሰራጩ በማድረግ በሰዎች አእምሮ ላይ ሰፊ ወረራ ያካሂዳሉ። በመገናኛ ብዙሀን፣ በመጻፍት እና በሌሎችም የቅስቀሳና የፕሮፓጋንዳ ዘዴዎች በመጠቀም በብዛት እንዲሰራጩ ካደረጉ በኋላ ከፍተኛ ኃይል ያላቸው መሆኑን አምኖ በህሊናው የሚንበረከክ ሰው ይፈጥራሉ። ይህ እንግዲህ ከፍተኛው የስነልቦና ጦርነት መሆኑ ነው። ይህ ደግሞ ሊሸነፍና ከነአካቴውም ሊወገድ የሚችለው በህዝቦችና የተለያዩ ሀይማኖት አባላት መካከል ሰፊ ኃይማኖታዊ መቻቻል ሲፈጠር ብቻ ነውና ለዚህ ቅዱስ ተግባር ሁላችንም ልንረባረብ ይገባል።